

Fundacja

Wsparcie
na
starcie

MASY PLASTYCZNE – DO ZROBIENIA W DOMU!

opracowanie: Paulina Wiśniewska

Zabawy z wykorzystaniem mas plastycznych wpływają na wszechstronny rozwój dziecka. Są ważnym elementem procesu terapeutycznego dzieci z zaburzeniami rozwojowymi. Odpowiednio dobrane i stopniowo wprowadzane pozytywnie oddziałują na budowanie relacji, usprawnianie układu dotykowego, usprawnianie motoryki małej, pobudzają kreatywność, a także stanowią zachętę do komunikowania się.

Pozwalają na odkrywanie różnorodnych właściwości (np. lepki, suchy, mokry, szorstki, gładki, ciepły, zimny). Poprzez doświadczenie dzieci uczą się, że można z masami robić wiele rzeczy (np. spłaszczać, wałkować, rozrywać, zgniatać), dzięki czemu rozbudzają swoją kreatywność. Dokładając do zabawy dodatkowe elementy (np. plastikowe figurki, kubeczki, sitka, patyczki po lodach) możemy poprzez modelowanie rozszerzać działalność własną dziecka.

1. Masa nienewtonowska

Składniki:

- 1 szklanka mąki ziemniaczanej
- 1/2 szklanki wody
- można dodać bibułę, brokat, farby, barwniki spożywcze, itp.

Wykonanie:

Powoli dodajemy mąkę do wody i mieszamy (2 porcje mąki na 1 porcję wody). Mieszamy i przestajemy dopiero kiedy mikstura jest tak gęsta, że można ją rozrywać.

Źródło: <http://www.mamawdomu.pl/2015/06/ciecz-nienewtonowska-czyli-kolejny-ciekawy-eksperyment.html>

2. Ciastolina

Składniki:

- 2 szklanki mąki
- 1/2 szklanki soli
- 2 łyżki oliwki dla dzieci (lub oleju)
- 2 łyżki proszku do pieczenia
- 1,5 szklanki zagotowanej w czajniku wody
- barwnik spożywczy w proszku (lub żelu)
- gliceryna w płynie (opcjonalnie)
- puder dla dzieci (do podsypywania, opcjonalnie można użyć mąki)

Wykonanie:

Wsypujemy do miski mąkę, sól, oliwę i proszek do pieczenia. Zalewamy to zagotowaną w czajniku wodą, mieszamy i czekamy aż trochę ostygnie. Następnie dobrze wyrabiamy masę, aż straci swoją lepkość. Dzielimy masę na kawałki, które barwimy na różne kolory (lepiej użyć do tego celu rękawiczek) – robimy dziurkę w masie, wsypujemy odrobinę barwnika i zalewamy go 3-4 kropelkami gliceryny w płynie, oleju lub oliwki. Aby zapobiec lepieniu podsypujemy ją talkiem dla dzieci lub mąką, ponownie wyrabiamy i wkładamy do mikrofalówki (każdy kolor osobno) na około 30-40 sekund. Po ostygnięciu wyrabiamy raz jeszcze. Najlepiej przechowywać ją w lodówce.

Źródło: <http://mamarak.pl/2016/03/ciastolina-bez-gotowania-zrobic-przechowywac/>

3. Ciastolina bezglutenowa

Składniki:

- 1 kubek mąki bezglutenowej (koncentrat uniwersalny z dodatkiem mąki ziemniaczanej/ryżowej/ kukurydzianej/ dyniowej, można też wybraną mąkę połączyć w proporcji 1:1 ze skrobią kukurydzianą)

- 1/2 kubka soli
- 1 łyżka oleju roślinnego
- 1 łyżka kamienia winnego (lub bezglutenowego proszku do pieczenia)
- 1/2 kubka wody
- barwnik spożywczy
- aromat

Wykonanie:

Wszystkie składniki umieszczamy w garnku i podgrzewając na małym ogniu cały czas mieszamy – tak żeby powstała kulka, na koniec całość zagniatamy, dodajemy barwnik i gotowe. Mamy bezpieczną ciastolinę dla dziecka z celiakią, nietolerancją lub alergią na gluten.

Źródło: <http://dziecisawazne.pl/7-przepisow-na-masy-plastyczne-takze-jadalne-dla-dzieci/>

4. Masa solna

Składniki:

- 1 szklanka mąki pszennej
- 1/4 mąki ziemniaczanej
- 1 szklanka soli
- 3/4 szklanki wody

Wykonanie:

Składniki mieszamy w misce. W razie potrzeby można podsypać mąką pszenną. Gotową figurkę trzeba odstawić do wyschnięcia lub wysuszyć w piekarniku. Po ostygnięciu można pomalować farbą lub sprayem. Figurki są twarde i nie kruszą się.

5. Masa solna bez soli

Składniki:

- 1/2 szklanki sody
- 1/4 szklanki mąki kukurydzianej
- 1/2 szklanki ciepłej wody

Wykonanie:

Mieszamy w garnku sodę i mąkę. Dolewamy wodę i podgrzewamy na małym ogniu cały czas mieszając, aż masa zgęstnieje. Odstawiamy na kilka minut i zagniatamy.

Źródło: <http://www.mamawdomu.pl/2014/11/masa-solna-bez-soli.html>

6. Lodowa kreda (zamrożona ciecz nienewtonowska)

Składniki:

- 1 szklanka wody
- 1 szklanka mąki ziemniaczanej
- barwniki spożywcze w płynie

Wykonanie:

Mieszamy wszystkie składniki, wlewamy do foremek po lodach i wstawiamy do zamrażalnika.

Źródło: <http://www.mamawdomu.pl/2016/07/lodowa-kreda.html>

7. Masa balonowa (glutek bez boraksu)

Składniki:

- 2 łyżki kleju w płynie
- 2 łyżki pianki do golenia (zamiennie żel do golenia)
- szczypta proszku do pieczenia

Paulina Wiśniewska „Masy plastyczne – do zrobienia w domu! Cz. I”

- kropelka płynu do mycia naczyń (zamiennie mydło w płynie)
- płyn do soczewek kontaktowych (zawiera kwas borny)
- barwniki spożywcze w płynie

Wykonanie:

Mieszamy klej, piankę, barwnik, płyn do mycia naczyń i proszek do pieczenia. Następnie łyżka po łyżce dodajemy powoli płyn do soczewek, aż do momentu kiedy masa przestanie się lepić do ścianek miski.

Źródło: <http://www.mamawdomu.pl/2017/02/masa-balonowa.html>

8. Domowa masa plastyczna

Składniki:

- mąka ziemniaczana
- mleczko lub balsam do ciała
- barwniki spożywcze w płynie lub farby

Wykonanie:

Wsypujemy trochę mąki do miski i dodajemy stopniowo mleczko lub balsam. Mieszamy do uzyskania jednolitej konsystencji. Następnie dzielimy na kawałki i barwimy na różne kolory.

Źródło: <http://mama-kreatywna.pl/2016/07/domowa-masa-plastyczna-diy/>

9. Masa papierowa

Składniki:

- gazety codzienne lub opakowania po jajkach (bez naklejek)
- woda
- 1/2 paczki kleju do tapet
- 1 kg mąki
- wiadro lub inny duży pojemnik

Wykonanie:

Rwiemy papier na małe kawałki, zalewamy wodą i pozostawiamy na noc. Następnego dnia dodajemy klej do tapet i mąkę. Wszystko dokładnie mieszamy (jeśli masa jest mało gęsta, dodajemy więcej mąki) Rzeźby suszymy w miejscu ze stałym dostępem powietrza. Wyschnięte prace można pomalować farbami, ozdobić brokatem lub obkleić naklejkami.

Źródło: <http://dziecisawazne.pl/7-przepisow-na-masy-plastyczne-takze-jadalne-dla-dzieci/>

10. Piasek zawsze mokry

Składniki:

- 8 szklanek mąki
- 2 szklanki oleju
- laska kredy starta na tarce do zabarwienia lub barwniki spożywcze

Wykonanie:

W misce dokładnie łączymy składniki. Powstaje sypka wilgotna substancja, przypominająca drobny piasek, z której można robić babki.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2013/06/babko-babko-udaj-sie/>

11. Bezglutenowa i bezmleczna masa jadalna, czyli marcepan

Składniki:

- 200g migdałów bez skóry
- 180g cukru pudru
- łyżka wody + kilka kropel olejku migdałowego

Wykonanie:

Obrane migdały mielimy w blenderze, aż masa będzie lekko klejąca, a drobinki orzechów prawie niewyczuwalne, dodajemy cukier puder, wodę i olejek. Zagniatamy, w razie potrzeby podsypując cukrem pudrem. Gotowy marcepan dzielimy na części i dodajemy barwniki spożywcze (najlepiej naturalne). Chłodzimy w lodówce. Sok z buraka zabarwi nam masę na różowo. Luteina, kurkuma, ryboflawina lub szafran na żółto, chlorofil (do kupienia w sklepie ze zdrową żywnością) na zielono, kakao na brązowo. Zamiast cukru można użyć ksylitolu.

Źródło: <http://dziecisawazne.pl/7-przepisow-na-masy-plastyczne-takze-jadalne-dla-dzieci/>

12. Kolorowy ryż

Składniki:

- ryż lub inne ziarno (np. makaron, kasza jaglana)
- barwniki spożywcze lub bibuła
- ocet
- słoiki

Wykonanie:

Ryż wsypujemy do słoika, wlewamy łyżeczkę octu i barwnik. Zakręcamy słoik i energicznie potrząsamy (można użyć butelki lub innego naczynia). Odkręcamy słoik i czekamy, aż gotowy produkt wyschnie. Pamiętajmy, żeby zawsze bawić się ryżem suchymi rękami – przy kontakcie z wodą lub śliną ryż farbuje.

Źródło: <http://dziecisawazne.pl/7-przepisow-na-masy-plastyczne-takze-jadalne-dla-dzieci/>

13. Zimny sztuczny śnieg

Składniki:

- 8 opakowań sody oczyszczonej
- 1 opakowanie pianki do golenia

Wykonanie:

Do miski wsypujemy sodę i dodajemy piankę mieszając razem wszystkie składniki. Po zagnieceniu masy wstawiamy śnieg do lodówki na 30 minut. Po tym czasie sztuczny śnieg jest zimny i ma doskonałą konsystencję do zabawy. Masę można przechowywać przez kilka dni w woreczku w lodówce.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2016/11/zimny-sztuczny-śnieg-przepis/>

14. Masa porcelanowa

Składniki:

- 1 porcja kleju wikol (miseczka o pojemności 300 ml)
- 1 porcja mąki ziemniaczanej (miseczka o pojemności 300 ml)
- 2 łyżki cytryny
- 2 łyżki oliwki

Wykonanie:

Do dużej miski wsypujemy mąkę ziemniaczaną, wlewamy klej, dodajemy dwie łyżki cytryny oraz dwie łyżki oliwki. Teraz wszystko razem mieszamy łyżką. Gdy ciasto zacznie się razem łączyć zagniatamy je dłońmi. Po kilku minutach masa porcelanowa jest gotowa do tworzenia dekoracji. Teraz należy ją schować do worka, ponieważ szybko wysycha.

Dodatkowo można podzielić masę na kilka części. Jedną można zostawić białą, a do pozostałych dodać, np. brokatu i zagnieść je razem. W ten sposób uzyskamy piękną mieniącą się masę brokatową. Jeśli masa klei się do rąk lub podczas wałkowania przykleja się do blatu można posypać sobie dłonie lub blat niewielką ilością mąki.

Masę przechowujemy w szczelnie zamkniętym worku. Do wykonywania dekoracji ucinamy tylko potrzebny w danym momencie kawałek. Ciasto wałkujemy i za pomocą foremek wycinamy dowolne kształty. Otwory do zawieszek wycinamy w łatwy sposób używając do tego słomki do napojów.

Masa porcelanowa jest dużo delikatniejsza od masy solnej i pozwala tworzyć bardzo szczegółowe i filigranowe dekoracje. Gotowe prace z masy porcelanowej suszymy na kartce

około 12 godzin i gotowe. Gdy spojrzemy na nasze prace pod światło lub przy lampce zobaczymy jak pięknie przenika przez nie światło. Możliwość odbijania w masie pieczętek, czy odciskania gałązek sprawia, że efekt końcowy oczaruje nie tylko dzieci.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2016/11/sucha-porcelana-przepis/>

15. Masa piaskowa

Składniki:

- 2 łyżki kleju wikol
- piasek (można kupić np. z drobinkami muszelek w sklepie zoologicznym)

Wykonanie:

Do miseczki wlewamy dwie łyżki kleju wikol i stopniowo dodajemy piasek. Całość mieszamy tak, aby powstała gęsta masa piaskowa. Masa schnie około 24 h. Cieńsze elementy schną szybciej, ale miseczka potrzebuje czasu nim zrobi się sztywna. Gotowe ozdoby są twarde i trwałe jednak nie należy ich moczyć, bo pod wpływem kontaktu z wodą ulegną zniszczeniu.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2017/02/masa-piaskowa-do-dekoracji-przepis/>

16. Piankolina

Składniki:

- 1 kilogram mąki ziemniaczanej
- 1 opakowanie pianki do golenia
- odrobina płynu do mycia naczyń (najlepiej białego lub bezbarwnego)
- barwniki spożywcze

Wykonanie:

Mieszamy 1 kilogram mąki ziemniaczanej, 1 piankę do golenia i odrobinę płynu do mycia naczyń. Możemy dodać barwniki spożywcze.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2016/11/piankolina-masa-plastyczna-przepis/>

17. Rosnące farby

Składniki:

- porcja soli
- porcja mąki
- woda

Wykonanie:

Te trzy składniki mieszamy razem i powstaje nam bazowa masa do rosnących farb. Masę bazową możemy zabarwić barwnikami spożywczymi, startą kredą lub farbami. Inna opcja to stworzenie pracy plastycznej z podstawowej masy bez kolorów i po wypieczeniu pomalowanie rysunku farbami. W taki sposób uzyskamy podobny efekt rysunku 3D. Farby po wypieczeniu w kuchenke mikrofalowej przez około 30 sekund na mocy 800W wysychają, twardnieją i unoszą się.

Źródło: <http://mojedziecikreatywnie.pl/2016/08/rosnace-farby-przepis/>

18. Kreda domowej roboty 1

Składniki:

- barwnik spożywczy (w proszku)
- 1/2 filiżanki wody
- 3 łyżki gipsu
- folia aluminiowa lub kubeczki papierowe

Wykonanie:

Wodę, gips i barwnik dobrze razem mieszamy.

Wariant 1: Masę zawijamy w folię aluminiową w rulon i zostawiamy do wyschnięcia.

Wariant 2: Napełniamy kubeczki masą. Po wyschnięciu nacinamy kubek i wyjmujemy z niego zaschniętą kredę. Kreda przygotowana w ten sposób nie łamie się tak często, jak ta z rulonu.

Wariant 3: Kreda brokatowa – wystarczy jedynie do mieszanki dodać trochę brokatu (jeśli chcemy, aby kreda błyszczała na zewnątrz, posypujemy brokatem wewnętrzną część foremki zanim wlejemy do niej mieszankę gipsu).

Wariant 4: Kreda wielokolorowa, warstwowa – początkowo foremkę uzupełniamy np. do połowy mieszanką gipsu w jednym kolorze, czekamy aż stwardnieje po czym wlewamy na nią mieszankę gipsu w innym kolorze. W ten sposób można tworzyć wielokolorowe kredy.

19. Kreda domowej roboty 2

Składniki:

- rolki po papierze toaletowym
- nożyczki
- taśma klejąca
- papier woskowy
- mały pojemnik
- 3/4 szklanki ciepłej wody
- 1,5 szklanki gipsu modelarskiego
- 2-3 łyżeczki farby tempera

Wykonanie:

Jeden z końców każdej rolki po papierze toaletowym zaklejamy taśmą klejącą. Z papieru woskowego wycinamy prostokąty wyższe od rolek, zawijamy je w rulony i wykładamy nimi rolki. Wypełniamy miskę ciepłą wodą i dodajemy do niej gips. Dokładnie mieszamy. Trzeba się śpieszyć, ponieważ gips zacznie twardnieć w przeciągu 20-30 minut. Następnie dodajemy wybrany kolor farby i wszystko bardzo dokładnie mieszamy. Tak przygotowaną miksturą napełniamy tubkę z papieru toaletowego. Odstawiamy rolkę, aby gips zastygł (może to potrwać nawet 3 dni). Po tym czasie, rozetnij rolki z papieru toaletowego.

Źródło: <http://ohmyhandmade.com/2010/hands/homemade-sidewalk-chalk/>

20. Pachnąca ciągutka

Składniki:

- mąka ziemniaczana
- balsam do ciała lub odżywka do włosów
- kilka kropli oliwy z oliwek

Wykonanie:

Łączymy składniki, co jakiś czas sprawdzając czy masa jest już odpowiednio gładka.

Źródło: <http://www.mamawdomu.pl/2016/02/dla-tych-ktorzy-nie-boja-sie-pobrudzic.html>

Opracowanie:

mgr Paulina Wiśniewska – psycholog, terapeuta wczesnej interwencji.

UDANEJ ZABAWY! :)

Fundacja WSPARCIE NA STARCIE

Praca z rodziną
Profilaktyka zaburzeń rozwojowych
Wczesna interwencja terapeutyczna
Wczesne wspomaganie rozwoju

www.wsparcienastarcie.org
www.facebook.com/wsparcienastarcie/
fundacja@wsparcienastarcie.org
+48 790 205 235

Fundacja

